AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1936 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alap 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel a nyolcadik, kilencedik és tizedik Európai Fejlesztési Alap 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2019. november 28-i meghallgatására Neven Mimicának, a nemzetközi együttműködésért és a fejlesztésért felelős akkori biztosnak feltett írásbeli kérdésekre a Bizottság által adott válaszokra;

— tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkére és 100. cikke harmadik francia bekezdésére, valamint V. mellékletére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0057/2020),

A. mivel a fejlesztési együttműködés elsődleges célja a szegénység visszaszorítása és hosszú távon annak felszámolása az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 208–210. cikkében meghatározottak szerint;

B. mivel az Uniónak mindent meg kell tennie annak biztosítása érdekében, hogy – különösen a nem demokratikus rezsimek által szabályozott országokban történő beruházások esetében – alapjai és fellépései mindig a rászorulókat és ne a kormányzati struktúrákat támogassák;

C. mivel az általános célkitűzés továbbra is az, hogy a bruttó nemzeti jövedelem 0,7 %-át hivatalos fejlesztési támogatásra (ODA) fordítsák, és mozgósítsák a magánfinanszírozást;

D. mivel a fenntartható fejlesztési célok integrálása, valamint az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás végrehajtása az együttműködési eszközökben követendő fő célkitűzések közé tartoznak;

E. mivel a fenntarthatóság kulcsfontosságú a kitűzött célok és eredmények eléréséhez, különösen a fejlesztési támogatás hosszú távú hatásainak megvalósulásához;

F. mivel a „senki ne maradjon ki” elve kulcsfontosságú a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendben;

G. mivel a fejlesztési politikáról szóló, 2017-ben elfogadott európai konszenzus közös fejlesztési politikai keretet biztosít az uniós intézmények és a tagállamok számára;

H. mivel az uniós fejlesztési együttműködés összehangolása a partnerországok saját fejlesztési prioritásaival a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend kulcsfontosságú eleme;

I. mivel a szinergiák előmozdítása, a meglévő szakpolitikák közötti kompromisszumok csökkentése és a szükségtelen adminisztratív terhek elkerülése érdekében folyamatosan meg kell vizsgálni a különböző külső politikák közötti szakpolitikai koherenciát és kiegészítő jelleget, különösen abban az esetben, amikor több politikát egyetlen partnerországban hajtanak végre;

J. mivel a más donorokkal és nemzetközi pénzügyi intézményekkel való jó együttműködés és koordináció kiemelkedő fontosságú a párhuzamosságok elkerülése, a hatékony kontrollok, a kockázatmegosztás, a valós inputokat és a segélyhatékonyságot tükröző eredmények iránti felelősségvállalás biztosítása, valamint a kedvezményezett országokban a fejlesztési segélyek kiépítésére irányuló kapacitás erősítése érdekében;

K. mivel végső soron a Bizottság felelős az Európai Fejlesztési Alapok (EFA) beszámolójának alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért, valamint az EFA pénzügyi ellenőrzési és jelentéstételi folyamatának felügyeletéért;

L. mivel az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az emberi jogok tiszteletben tartása a demokratikus ellenőrzés, valamint a hatékony fejlesztési támogatás előfeltétele;

M. mivel az Unió külső beavatkozásai nemzetközi szervezeteken keresztül zajlanak, amelyek vagy uniós alapokat kezelnek vagy az Unióval együtt finanszírozzák a projekteket, és ez a felügyelettel és az irányítással kapcsolatos kihívásokat jelent;

N. mivel az ajánlati felhívások és a szerződések odaítélése tekintetében az EFA kormányközi jellegét tükröző különböző végrehajtási módszereket alkalmaznak 79 országban, összetett szabályokkal és eljárásokkal;

O. mivel a költségvetés támogatása, miközben kulcsszerepet játszik a fő fejlesztési kihívások kezelésében, jelentős támogatáskezelési kockázattal jár, és csak abban az esetben szabad ilyen jellegű támogatást nyújtani, amennyiben a kedvezményezett állam – mielőtt költségvetés-támogatásban részesülne – megfelelő szintű átláthatóságot, elszámoltathatóságot és hatékonyságot tud felmutatni, illetve bizonyítani tudja, hogy megfelelő mértékben tiszteletben tartja a jogállamiságot és az emberi jogokat;

P. mivel az átláthatóság előmozdítása, valamint a korrupció és a csalás elleni küzdelem kulcsfontosságú az Unió költségvetés-támogatási műveleteinek sikeréhez;

Q. mivel az EFA tevékenységeit komoly kihívásokkal küzdő térségekben hajtják végre, ahol vagy geopolitikai, vagy intézményi szempontból magas kockázattal kell szembenézni;

R. mivel az EFA megfelelő végrehajtását befolyásoló külső tényezők nehezíthetik vagy meghiúsíthatják a fejlesztési törekvéseket;

S. mivel az uniós kormányzási támogatás a valódi kormányzási reformok végrehajtását célzó fejlesztési segély egyik kulcsfontosságú eleme;

T. mivel a jelenlegi migrációs válság nem szoríthatja háttérbe a demográfiai csúcsokhoz kapcsolódó migrációs hullámokat, amelyek hosszú távon másféle válaszokat igényelnek;

U. mivel a segítségnyújtás hatékonyságát elősegíti a végrehajtási eljárások egyszerűsítése;

V. mivel alapvető fontosságú az Unió láthatóságának elősegítése, az uniós külső finanszírozási és segítségnyújtási eszközök stratégiai felhasználásának biztosítása, az uniós finanszírozásról szóló tájékoztatás és az Unió értékeinek beépítése a fejlesztési támogatás minden formájába;

Megbízhatósági nyilatkozat

Az Európai Fejlesztési Alap pénzügyi műveleteinek és projektjeinek végrehajtása 2018-ban (8–11. EFA)

1. megállapítja, hogy a tizenegyedik EFA a DG DEVCO portfóliójának 65 %-át teszi ki; megjegyzi, hogy az EFA-kötelezettségvállalások 2018-ban elérték a 4 959 millió EUR-t, meghaladva a 4 537 millió EUR-s éves célt (a 2017. évi 95 %-hoz képest az eredeti célkitűzés 109,3 %-át), míg az EFA-kifizetések 4 124 millió EUR-t tettek ki, ami a 4 200 millió EUR-s éves célhoz képest 98,2 %-os végrehajtási arány (2017-ben ez az arány 98,89 % volt); megjegyzi továbbá, hogy az Európai Beruházási Bank (EBB) kötelezettségvállalásai 880 millió EUR-t tettek ki (ebből 800 millió EUR-t a beruházási keretre fordítottak), míg az EBB kifizetései 2018-ban 555 millió EUR-t tettek ki (ebből 525 millió EUR-t a beruházási kereten keresztül);

2. üdvözli a DG DEVCO arra irányuló rendszeres erőfeszítéseit, hogy csökkentse a régi előfinanszírozások és a régi el nem költött kötelezettségvállalások szintjét, 25 %-os arányt megcélozva; megjegyzi, hogy a DG DEVCO túllépte a 25 %-os célt azáltal, hogy 40,33 %-kal csökkentette az EFA régi előfinanszírozását (43,79 % az egyéb támogatási területek esetében), és 37,10 %-kal az EFA régi, el nem költött kötelezettségvállalásait (39,71 % az egyéb támogatási területek esetében);

3. ösztönzi a DG DEVCO-t, hogy folytassa a régi lejárt EFA-szerződésekkel kapcsolatos erőfeszítéseit, mivel a 15 % alatti célértéket nem sikerült elérni, mint 2017-ben, függetlenül a DEVCO által bevezetett új eljárástól (ami 17,27 %-os enyhe, de nem kielégítő javulást jelent a 2017. évi 18,75 %-hoz képest); megjegyzi, hogy ezt a fő teljesítménymutatókra vonatkozó, 15 % alatti célértéket a DG DEVCO többi művelete esetében 13,88 %-kal elérték;

4. általánosságban sajnálja, hogy a csökkentési gyakorlat a DEVCO más beavatkozási és felelősségi területeihez képest kevésbé hatékony, a régi EFA előfinanszírozás és a fel nem használt kötelezettségvállalások esetében kisebb a csökkenés, illetve a lejárt EFA-szerződések esetében nem valósult meg; elismeri azonban, hogy az EFA-k működésének komplexitása akadályozhatja a fő teljesítménymutatók célértékeinek elérését, különösen a záróeljárások esetében, és ezáltal megnehezíti a visszafizetési felszólítások kiadását;

5. felszólítja a DG DEVCO-t, hogy kezelje prioritásként és mielőbb zárja le a nyolcadik és kilencedik EFA fennmaradó műveleteit;

A beszámoló megbízhatósága

6. üdvözli, hogy a Számvevőszék a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2018-as költségvetési évi tevékenységeire vonatkozó éves jelentésében megállapította, hogy a végleges éves beszámoló minden lényeges szempontból híven, valamint az EFA pénzügyi szabályzata rendelkezéseinek és a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjainak megfelelően tükrözi az EFA-k 2018. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat, és a nettó eszközérték változásait;

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

7. üdvözli a Számvevőszék véleményét, miszerint a 2018. évi beszámoló alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek;

8. fokozódó aggodalmát fejezi ki a Számvevőszéknek a kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről adott elutasító véleménye miatt, amely szerint a beszámoló alapjául szolgáló kiadásokat lényeges hibák befolyásolják;

9. aggasztónak tartja, hogy a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik EFA beszámolójában elfogadott kiadások hibaaránya ismét, immár az egymás utáni második évben, 5,2 %-ra emelkedett (összehasonlításként: 2017-ben 4,5 %, 2016-ban 3,3 %, 2014-ben és 2015-ben 3,8 %, 2013-ban 3,4 % és 2012-ben 3 % volt); elvárja, hogy a Bizottság vizsgálja meg az okokat, és tegye meg a szükséges lépéseket a növekvő hibaarány tendenciájának megfordítása érdekében;

10. megjegyzi, hogy a Számvevőszék által becsült hibaarányok egy része a nem elégséges létszámú munkatársra jutó nagyon magas munkateher következménye lehet, különösen a nehéz helyzetben lévő küldöttségeknél;

11. alapvető fontosságúnak tartja, hogy ilyen becsült hibaszintnél további beruházásokat eszközöljenek az alkalmazottak tájékoztatása és képzése terén; felhívja a Bizottságot, hogy találjon módot a munkaerőhiány problémájának megoldására, különösen a nehéz helyzetben lévő küldöttségek esetében;

12. megállapítja, hogy az Egyesült Királyság Unióból való kilépése nincs hatással az EFA 2018. évi pénzgazdálkodására, és hogy a 2018. évi EFA-beszámolók pontosan tükrözik a kilépési folyamat állását;

13. komoly aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék által megvizsgált 125 fizetési tranzakcióból 51 (vagyis 41 %) esetében merült fel hiba és különösen azt, hogy a számszerűsíthető hibákat tartalmazó 39 kifizetésből kilenc (23 %) az összes előzetes ellenőrzés elvégzése után engedélyezett végső tranzakció volt; felszólítja a Bizottságot, hogy jelentősen javítsa a tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét, és gondoskodjon az előzetes ellenőrzések megfelelő nyomon követéséről;

14. megállapítja, hogy a tizedik EFA-hoz tartozó projektekből visszavont és a tizenegyedik EFA eredményességi tartalékába átcsoportosított pénzeszközök nem okoznak pénztári problémákat az Egyesült Királyság kilépésére tekintettel, és hogy az egyes tagállamok hozzájárulására gyakorolt hatást az EFA-hoz való kezdeti hozzájárulásuk arányában kell kiszámítani;

15. komoly aggodalommal tölti el, hogy a DG DEVCO által végrehajtott, egymást követő korrekciós cselekvési tervek ellenére az azonosított hibák tipológiája nagyrészt hasonló az előző évekhez, nevezetesen az alapvető igazoló dokumentumok hiánya (36,6 %), a közbeszerzési szabályok súlyos megsértése (27,1 %), fel nem merült kiadások (22,7 %), a DG DEVCO tanulmányából kiigazított fennmaradó hibaarány (5,4 %), nem támogatható kiadások (4,3 %) és egyéb típusú hibák (3,9 %), a kedvezményezettek nem teljesítik a közbeszerzésre vonatkozó rendelkezéseket és jogosulatlan kiadásokat számolnak el;

16. megjegyzi, hogy a hibák inkább a programbecslésekhez, a nemzetközi szervezetekkel kötött vissza nem térítendő támogatásokhoz és hozzájárulási megállapodásokhoz, valamint az Unió nemzeti együttműködési ügynökségeivel kötött hatáskör-átruházási megállapodásokhoz, mint más támogatási eszközökhöz kapcsolódtak;

17. rendkívül aggasztják a DG DEVCO által kidolgozott, egymást követő korrekciós cselekvési tervek ellenére folyton visszatérő hiányosságok, különösen azokban az esetekben, amikor a számszerűsíthető hibák a nemzetközi szervezetek által végzett ellenőrzések hiányosságaira utalnak; sürgeti a Bizottságot, hogy ne becsülje alá az olyan hibák súlyosságát, amelyek szabálytalanságokra, például csalásra utalhatnak, és sürgősen orvosolja a fent említett visszatérő hiányosságokat, egyértelműen számoljon be a cselekvési terv végrehajtása során tapasztalt konkrét nehézségekről, és szükség esetén működjön együtt megfelelően a Számvevőszékkel és az az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF);

Az ellenőrző- és minőségbiztosítási rendszerek hatékonysága

18. rendkívül aggasztónak találja, hogy a Bizottság elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy a kiadások validálása és elfogadása előtt megelőzze, feltárja és kijavítsa a számszerűsíthető hibákat, és hogy a rendelkezésre álló információk felhasználása 1,3 százalékponttal alacsonyabb becsült hibaarányt eredményezett volna; hangsúlyozza továbbá, hogy egyes hibás tranzakciókat nem tártak fel a külső ellenőrök, és ezek 1,1 százalékpontot tettek ki;

19. elvárja, hogy a DG DEVCO következetesebben használja fel a rendelkezésre álló vezetési információkat, és következetesebben működtesse átfogó kontrollrendszerét (előzetes ellenőrzések, külső ellenőrzés vagy költségvizsgálat); fontosnak tartja és üdvözli a DG DEVCO megelőző kontrolljai végrehajtásának javítása érdekében tett folyamatos erőfeszítéseit, különösen a nemzetközi szervezetek és fejlesztési ügynökségek által kezelt közvetett irányítás alatt lévő alapokkal, valamint a közvetlen irányítás keretében nyújtott támogatásokkal kapcsolatos kiemelt kockázatot jelentő területek célzott kezelését;

20. tudomásul veszi a DG DEVCO-nak a fennmaradó hibaarányról készült hetedik tanulmányát, amely, 0,85 %-os fennmaradó hibaaránnyal, a Bizottság által meghatározott 2 %-os lényegességi küszöb alatti fennmaradó hibaarányt eredményezett; megjegyzi azonban, hogy több év óta az alkalmazott módszertan a tranzakciók nagyon kevés helyszíni ellenőrzésén, valamint a közbeszerzési eljárások hiányos ellenőrzésén alapult, és felhívja a DG DEVCO-t, hogy szorosan működjön együtt a Számvevőszékkel a hibaarányok értékelése megbízhatóságának javítása érdekében;

21. megállapítja ugyanakkor, hogy a „közvetlen irányítás keretében nyújtott támogatások” és a „kedvezményezett országokkal végzett közvetett irányítás” területén végrehajtott műveletek külső ellenőrzésének eredményei azt mutatják, hogy a teljes ellenőrzött összeg 4,64 %-át, illetve 3,77 %-át minősítették nem támogathatónak, és hogy ez a helyzet nem vezetett részletes fenntartások kiadásához; kéri a DG DEVCO-t, hogy nyújtson további részletes magyarázatot az e két ügy mögött rejlő okokról;

22. emlékeztet arra, hogy a fenntartás az elszámoltathatóság megteremtésének egyik sarokköve, és ezért a DG DEVCO megbízhatósági láncán belül megelőző és átlátható eszközt jelent, amely tükrözi a folyamatban lévő kihívásokat, illetve a központokban vagy az uniós küldöttségeken tapasztalt fennmaradó és felmerült hiányosságokat;

23. felszólítja a DG DEVCO-t, hogy az új belsőkontroll-standardokkal összhangban fokozatosan erősítse meg a DG DEVCO megbízhatósági láncát, nagyobb hangsúlyt helyezve mind az egyéni kompetenciára és a kontrollok végrehajtásában betöltött szerepükre vonatkozó elszámoltathatóságra, mind pedig a csalás kockázatára;

24. megjegyzi, hogy a fennmaradó hibaarányról szóló tanulmány a DG DEVCO kockázatértékelési, kontroll- és ellenőrzési stratégiájának (és megbízhatósági láncának) építőkövévé vált, ugyanakkor felkéri a DG DEVCO-t, hogy biztosítsa a fennmaradó hibaarány értékelése során alkalmazott módszertani standardok nagyobb következetességét, és szükség esetén konzultáljon a Számvevőszékkel ezekről a kérdésekről;

25. tudomásul veszi a Számvevőszék és a DG DEVCO által alkalmazott különböző megközelítéseket: a Számvevőszék a folyamatban lévő műveletekre (vagy kifizetési szinten az ideiglenes hibaarányokra) összpontosít, a DG DEVCO pedig a lezárt műveletekre; hangsúlyozza azonban, hogy a becslési módszerek kettőssége nem vezethet a műveletek szabályosságával és jogszerűségével kapcsolatos kétértelműségekhez, ami akadályozná az eredmények több éven keresztül történő összehasonlítását is;

26. az összes érdekelt féltől elvárja, hogy kerüljék a becsült hibaarány értékelésére szolgáló eltérő módszertanok egymással versengő igazolását, hogy hiteles és reálisabb képet nyújtsanak a helyzetről, valamint növeljék a megbízhatóságot és a méltányosságot mind az elvégzett kontrollmunka, mind pedig az általános kontrollrendszerek esetében; hangsúlyozza továbbá, hogy a záráskor kockázatosnak minősülő becsült összegeknek a különböző jelentésekben – például a DG DEVCO éves tevékenységi jelentésében vagy a Bizottság éves irányítási teljesítményjelentésében – alkalmazott koncepcióját megfelelően felül kell vizsgálni;

27. felhívja a DG DEVCO-t, hogy folytassa ellenőrzési keretrendszere és a fő teljesítménymutatók hatékony végrehajtásának javítására irányuló erőfeszítéseit, különös tekintettel az előzetes kontrollok által megakadályozott jogosulatlan kifizetésekre vonatkozó 21. fő teljesítménymutatóra és a külső ellenőrzések által azonosított nem támogatható összegekre vonatkozó 25. fő teljesítménymutatóra; tudomásul veszi, hogy 18,22 millió EUR összegű visszafizetési felszólítást adtak ki a jogosulatlan kifizetések visszatérítésére;

28. úgy véli, hogy a nemzetközi szervezeteken és nemzeti fejlesztési ügynökségeken keresztül közvetett irányítás alá tartozó alapokhoz, valamint a közvetlen irányítás alá tartozó támogatásokhoz kapcsolódó magas kockázatú területek célzott kezelése kulcsfontosságú, és hogy aktualizálni kell az e két működési területhez kapcsolódó kockázatok szintjét;

29. megjegyzi, hogy 2018-ban két fenntartást fogalmaztak meg, melyek közül kiemelendő az eredetileg 2015-ben kiadott, az afrikai békefenntartási mechanizmussal (APF) kapcsolatos fenntartás megújítása, amely tükrözi a jelenlegi intézményi és irányítási hiányosságokat, mivel az APF nem elég hatékonyan védi az EFA-kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét;

30. megállapítja, hogy 2018-ban 19, csalással kapcsolatos vizsgálat volt folyamatban;

A nemzetközi szervezetekkel, uniós fejlesztési ügynökségekkel és nem kormányzati szervezetekkel folytatott együttműködés

31. megjegyzi, hogy 2018-ban a nemzetközi szervezetekkel és fejlesztési ügynökségekkel közvetett irányítás keretében végrehajtott projektekre az Európai Fejlesztési Alapokból történt kifizetések 1074 millió EUR-t, illetve 201 millió EUR-t tettek ki (ebből 347 millió EUR az ENSZ-en keresztül történt); megjegyzi, hogy 2,6 milliárd EUR az általános költségvetésből származott;

32. aggasztónak tartja, hogy a nemzetközi szervezetekkel folytatott műveletek esetében a 61 ellenőrzött tranzakcióból 33 (azaz 54 %) esetében volt számszerűsíthető hiba, ami a 2018-as becsült hibaszint 62,5 %-ának felel meg;

33. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemzetközi szervezetek ismét nem nyújtották be időben az igazoló dokumentumokat, ami megakadályozta a Bizottságot és a Számvevőszéket abban, hogy szigorú ellenőrzéseket végezzenek; ezzel kapcsolatban felszólítja a Bizottságot, hogy fokozottan törekedjen annak biztosítására, hogy az érintett nemzetközi szervezetek időben megküldjék az információkat, hogy a Számvevőszék teljeskörű és pontos adatokat nyújthasson be;

34. aggodalommal állapítja meg, hogy az EFA-szerződések a rendkívül korlátozott számú nemzeti fejlesztési ügynökségek kezében összpontosulnak, ami azzal a kockázattal jár, hogy az Unió fejlesztési politikája újból nemzeti hatáskörbe kerül, és ez ellentétes lenne az uniós külpolitika nagyobb fokú integrációját illető érdekekkel;

35. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a szerződés odaítélésére és a közbeszerzésre irányuló eljárások ellenőrzési rendszerét annak a kockázatnak az elkerülése érdekében, hogy a fejlődő országokban végrehajtott EFA-projektek jelentős részét állami vagy részben magánkézben lévő ügynökségek szűk csoportja monopolizálja, és egyre nagyobb befolyást gyakoroljon az Unió fejlesztési, együttműködési és szomszédságpolitikáira, ami veszélyeztetheti az Unió szakpolitikai függetlenségét; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg és szélesítse ki együttműködését más köz- és magánszervezetekkel, például a fejlesztés területén tevékenykedő számos nem kormányzati szervezettel;

36. javasolja a Bizottságnak, hogy helyezzen nagyobb hangsúlyt az EFA nemzetközi szervezetekkel, uniós fejlesztési ügynökségekkel és nem kormányzati szervezetekkel folytatott együttműködésének előmozdítására; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az EFA munkája nem megfelelően látható és nem eléggé ismert a nyilvánosság számára;

37. emlékeztet arra, hogy az uniós források végrehajtásával megbízott személyeknek vagy szervezeteknek általános elvként tiszteletben kell tartaniuk a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az átláthatóság elvét; hangsúlyozza, hogy valamennyi személynek vagy szervezetnek teljes mértékben együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, és az alapokból való részesülés feltételeként biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, a Számvevőszék és az OLAF számára szükséges jogokat és hozzáférést;

38. felszólítja a Bizottságot, hogy

i. szigorúan tartsa tiszteletben és érvényesítse a hozzájárulásokban és a keretmegállapodásokban az uniós forrásokat végrehajtó szervezetek fent említett hatásköreit, valamint azt a kötelezettséget, hogy a Számvevőszék és az OLAF rendelkezésére kell bocsátania az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges minden kért dokumentumot;

ii. rendszeresen kísérje figyelemmel az együttműködés hiánya miatt érintett nemzetközi szervezetek és nem kormányzati szervezetek pillérértékelési követelményeit és jelentéseit az elszámoltathatósági eszközeik megfelelőségének felülvizsgálata érdekében; vizsgálja felül a kapcsolódó rendelkezéseket vagy feladatmeghatározást, amikor a pillér értékelési módszertanát felülvizsgálják a költségvetési rendelet rendelkezéseinek való megfelelés érdekében; kéri, hogy szükség esetén igazítsák ki az e nemzetközi szervezetekkel kötött, hatályos hatáskör-átruházási megállapodásokat;

iii. megállapítja, hogy az eddigieknél is szisztematikusabb megközelítésre van szükség az uniós támogatásokból finanszírozott tevékenységek kommunikációja terén az EU láthatóságának növelése, valamint a támogatási lánc egészében az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az emberi jogokra vonatkozó átvilágítás erősítése érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy a keretmegállapodásokba vezesse be a vezető ügynökség azon kötelezettségét, hogy biztosítsa az Unió láthatóságát a több donor által finanszírozott projektekben; felszólítja a Bizottságot, hogy a társfinanszírozott projektek befejezése után néhány évvel végezzen mintavételen alapuló helyszíni kontrollokat az EFA-beavatkozások folytatólagos hatásának ellenőrzése érdekében, és tegye meg a műveletei hosszú távú hatásainak biztosításához szükséges lépéseket;

Uniós költségvetés-támogatás

39. megjegyzi, hogy az EFA költségvetés-támogatási tevékenységekhez való hozzájárulása 2018-ban elérte a 881,9 millió EUR-t, amelyből 858,6 millió EUR új kötelezettségvállalás volt (ez 96 költségvetés-támogatási szerződést képviselő 56 partnerországot jelent); megállapítja, hogy a tengerentúli országok és területek (TOT-ok) esetében 92,9 millió EUR-t folyósítottak az EFA-n keresztül 14 ország számára, ami 18 költségvetés-támogatási szerződésnek felel meg;

40. megelégedéssel nyugtázza, hogy szubszaharai Afrika a 41 %-os aránnyal a költségvetés-támogatás legnagyobb kedvezményezettje, és hogy a kapcsolódó szerződések az állami rezílienciára és az építési szerződésekre vonatkoztak; megállapítja továbbá, hogy az alacsony jövedelmű országok aránya 38 %-ra nőtt a 2015. évi 31 %-hoz képest, és hogy a költségvetés-támogatás legnagyobb kedvezményezettjei a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országok, amelyek az összes folyamatban lévő kötelezettségvállalás 47 %-át teszik ki;

41. emlékeztet arra, hogy a költségvetés-támogatás befektetés az uniós partnerországok közpolitikáiba és rendszereibe, és hogy alapvető elvei a reformok végrehajtása és a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez való hozzájárulás; megjegyzi, hogy az uniós költségvetés-támogatást a nemzetközileg elfogadott puszani hatékonysági elveknek kell vezérelniük, úgymint a partnerországok elkötelezettsége, az eredményközpontúság, az inkluzivitás és az elszámoltathatóság;

42. megállapítja, hogy az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államokban és a TOT-okban a kifizetések főként rögzített részletekben történnek; úgy véli azonban, hogy a változó részletek jobban ösztönözhetik a partnerországokkal a végrehajtandó főbb reformokról folytatott szakpolitikai és politikai párbeszéd elmélyítését; úgy véli, hogy a rögzített és változó részletekben történő kifizetés módozatainak eredményalapúnak kell lenniük, és az elért eredmények értékeléséhez elegendő minőségi adaton kell alapulniuk; úgy véli, hogy a kifizetésre vonatkozó teljesítménykritériumoknak alapvető tényezőknek kell lenniük a költségvetés-támogatási tevékenységek kezelése során;

43. szoros nyomon követésre és a partnerországokkal folytatott alapos szakpolitikai párbeszédre szólít fel a célkitűzések, az elfogadott eredmények és a teljesítménymutatók tekintetében; újra felszólítja Bizottságot, hogy jobban határozza meg és mérje fel az egyes esetekben elérendő fejlesztési eredményeket, és mindenekelőtt javítsa ki azokat a kontrollmechanizmusokat, amelyek figyelemmel kísérik a korrupció, továbbá az emberi jogok, a jogállamiság és a demokrácia tiszteletben tartása terén a kedvezményezett állam magatartását; továbbra is mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az uniós költségvetés-támogatás felhasználható olyan kedvezményezett országokban, ahol korlátozott vagy nincs demokratikus ellenőrzés;

44. megállapítja, hogy a költségvetés-támogatással kapcsolatos kockázatok észlelése enyhe általános csökkenést mutat 2018-ban; hangsúlyozza azonban, hogy továbbra is a korrupcióval, az államháztartással és a fejlesztéssel kapcsolatos kockázatok a legjelentősebbek, miközben a makrogazdasági kockázat növekvő tendenciát mutat;

45. támogatja a partnerországokban az államháztartási gazdálkodás, a költségvetési átláthatóság, a demokratikus ellenőrzési és felügyeleti szervek, valamint a makroszintű feltételrendszer terén elért eredményekre való összpontosítást a kapacitásfejlesztés optimalizálása érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy módszeresen kövesse nyomon a megkezdett reformokat és az elért eredményeket, bizonyítva, hogy az uniós költségvetés-támogatás ténylegesen hozzájárult a kedvezményezett országok saját fejlesztési menetrendjéhez, és megerősítette demokratikus szerepvállalásukat;

46. rámutat, hogy erősíteni kell a megfelelő nyomonkövetési eszközöket, amelyekkel értékelhető, hogy a költségvetés-támogatás hogyan járult hozzá a belföldi bevételek hatékonyabb mozgósításához és a kapcsolódó reformokhoz; elismeréssel veszi tudomásul, hogy 2018-ban a belföldi bevételek igénybevétele a változó részletek értékének 19 %-át tette ki (szemben a 2014. évi 3 %-kal); felkéri a DG DEVCO-t, hogy a költségvetés-támogatási jelentéseiben továbbra is nyújtson rendszeres tájékoztatást arról, hogy a költségvetés-támogatási szerződéseket hogyan használják fel a belföldi bevételek mozgósítására;

47. felszólítja ugyanakkor a DG DEVCO-t, hogy szakpolitikai párbeszédében szigorúan mérje fel a különösen a fejlődő országokat érintő vállalati adókikerüléssel, adókijátszással és illegális pénzmozgásokkal kapcsolatos kockázatokat; ösztönzi a DG DEVCO-t, hogy mérje fel a költségvetési hatást, és segítsen meghatározni az orientált beruházási célkitűzéseket;

Az EFA-támogatások végrehajtásával kapcsolatos kockázatok és kihívások

48. komolyan aggasztja az a kockázat, hogy az EFA-t arra kényszerítik, hogy olyan menetrendekre adjon választ, amelyek eltávolítják a szegénység csökkentésére irányuló elsődleges célkitűzésétől és nem egyeztethetők össze az EFA alapvető értékeivel, ami azzal a veszéllyel jár, hogy veszélybe kerülnek az eddigi pozitív eredmények; aggodalmát fejezi ki az eltérő célú felhasználás kockázata miatt, és felkéri a Bizottságot, hogy ezt vegye figyelembe a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciával összhangban álló projektek és programok létrehozásakor; felhívja a Bizottságot, hogy az EFA alapértékeivel összhangban válassza ki a jövőbeli támogatási programokat, és fontolja meg az ezen értékektől eltérő programokra nyújtott támogatások visszavonását;

49. hangsúlyozza, hogy az EFA nem lépheti túl a hatókörét, és hogy az új kihívásokkal való szembenézéshez szükséges új kapcsolódási pontok nem áshatják alá más fejlesztési célok elérését;

50. felhívja a Bizottságot, hogy helyezzen nagyobb hangsúlyt és összpontosítson a jól működő támogatási programok fejlesztésére és fenntartására; felhívja a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy a bevált gyakorlatok és sikertörténetek nagyobb médiavisszhangot kapjanak és láthatóbbak legyenek;

51. hangsúlyozza a fenntarthatósággal, az átláthatósággal és a jó koordinációval kapcsolatos kockázatok jelentőségét, amelyeket az Unió a fejlesztési segélyek finanszírozásával kíván kezelni, tekintettel az olyan új donorok és új szereplők számának jelentős növekedésére Afrikában, mint Oroszország és Kína; felhívja a Bizottságot, hogy törekedjen a nemzetközi együttműködésnek a partnerországok saját fejlesztési prioritásaival való jobb összehangolására;

52. úgy véli, hogy a migráció kérdése és a fejlesztési támogatás közötti összefüggés az egyik legfontosabb kapcsolódás, amelyet a biztonság és a fejlesztés, illetve a humanitárius tevékenység és a fejlesztés közötti kapcsolat mentén kell kezelni; elismeri ugyanakkor, hogy a békeépítés és a migráció kiváltó okainak kezelése a fenntartható fejlődés alapvető szempontjai;

53. emlékeztet arra, hogy a támogatás hatékonysága, a partnerország fejlesztési eredmények iránti felelősségvállalása és a partnerországok irányítási kereteire való támaszkodás olyan vezérelvek, amelyeket rendszeresen finomítani kell; kiemeli továbbá, hogy a jó kormányzás, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása a segélyek hatékonyságához hozzájáruló elkerülhetetlen előfeltételek; felhívja a Bizottságot, hogy a pénzügyi támogatás jóváhagyásának végső előfeltételeként szabja meg a jogállamiságot és az emberi jogok tiszteletben tartását;

54. hangsúlyozza, hogy a fenntarthatóság elengedhetetlen a fejlesztési támogatás általános hatékonyságának növeléséhez a hatások minden segítségnyújtási forma esetében elvégzett folyamatos nyomon követése révén; emlékeztet arra, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend és a fenntartható fejlesztési célok nagy hangsúlyt fektetnek az adatokra és a mutatókra, figyelembe véve, hogy a hatékony és operatív stratégia szempontjából kulcsfontosságú a megbízható nyomon követés;

55. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy egészítse ki a következő éves tevékenységi jelentést egy, az EFA tevékenységeinek hatására vonatkozó strukturált értékeléssel, amely kiemelt figyelmet fordít az emberi jogokra;

56. felkéri a Bizottságot, hogy végezze el a hosszú ideje folyamatban lévő EFA-finanszírozású projektek országonkénti értékelését annak érdekében, hogy bemutassa az évtizedek óta tartó helyszíni uniós beruházások tényleges hatásait, valamint azt, hogy hogyan segítették hatékonyan a kedvezményezett országok gazdasági, társadalmi és fenntartható fejlődését; következésképpen felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje az értékelés eredményét, és korlátozza és/vagy szüntesse meg a nem hatékony projektek további finanszírozását;

57. úgy véli, hogy a helyi kkv-kra, a magánszektorra és a civil társadalmi szervezetekre való fokozottabb összpontosításnak az együttműködés központi tengelyének kell lennie az uniós küldöttségek tervezett projektjeinek irányítása során; hangsúlyozza, hogy tekintettel a nagyszabású fenntartható fejlesztési célok eléréséhez szükséges finanszírozás hiányára, a magánszektorral és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott stratégiai párbeszédnek kulcsfontosságú szerepet kell betöltenie a helyi gazdaságok fejlesztése terén;

58. úgy véli, hogy a pénzügyi kirekesztés felszámolása és a mikrofinanszírozás a gazdasági és társadalmi fejlődés kulcsfontosságú tényezői, amelyek bizonyított hatást gyakorolnak a helyi gazdasági tevékenységre és a munkahelyteremtésre; megelégedéssel veszi tudomásul, hogy az EFA számos eszközön (az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA) Garanciaalapja, a NASIRA kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus, a HURUMA Alap, a Boost Africa és az Afrikai Garanciaalap) keresztül támogatja a pénzügyi kirekesztés felszámolását Afrikában, amelyek célja többek között, hogy mikrohiteleket nyújtsanak a rosszul ellátott afrikai mezőgazdasági termelőknek; nem javasolja a Bizottságnak és más uniós intézménynek, hogy új pénzügyi támogató eszközöket hozzon létre, ehelyett azt javasolja, hogy alkalmazásuk helyén és az Unióban biztosítsa a pénzügyi támogató eszközök nagyobb láthatóságát;

59. tudomásul veszi a Belső Ellenőrzési Szolgálatnak az EB-EKSZ koordinációra vonatkozó ellenőrzését, és elismeréssel nyugtázza az ellenőrzés azon következtetését, hogy a Bizottság szolgálatai (DG DEVCO, Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága (DG NEAR) és a Külpolitikai Eszközökért Felelős Szolgálat) és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) közötti koordinációs tevékenységek összességében eredményesek és hatékonyak; határozottan kiemeli azonban, hogy ki kell alakítani az adott országnak nyújtott teljes uniós külső támogatásra vonatkozó egységes álláspontot, és meg kell erősíteni – a DEVCO és a NEAR főigazgatóságokkal együttműködésben – a kockázatértékelést és -kezelést a bizonytalansági és enyhítő stratégiákra vonatkozó közös álláspont kialakítása érdekében;

Az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért hatékonysága

60. megjegyzi, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap számára 2018 végén elkülönített források 4,2 milliárd EUR-t tesznek ki, amelyből 3,7 milliárd EUR az EFA-ból, 489,5 millió EUR pedig a tagállamoktól és más donoroktól (Svájc és Norvégia) származott; megállapítja, hogy 2018-ban 187 projektet hajtottak végre; megállapítja, hogy a migrációvédelem és a reintegráció fejlesztésére irányuló EU-IOM közös kezdeményezést 2018 végén 14-ről kiterjesztették 26 afrikai országra;

61. emlékeztet a Parlament rendszeresen hangoztatott álláspontjára, amely szerint a Bizottságnak biztosítania kell, hogy az új fejlesztési eszközként létrehozott vagyonkezelői alapok mindig összhangban legyenek az Unió általános stratégiájával és fejlesztéspolitikai célkitűzéseivel, azaz a szegénység csökkentésével és felszámolásával és különösen azt, hogy az európai országok biztonsági érdekei ne élvezzenek elsőbbséget a támogatásban részesülő lakosság szükségleteivel szemben; ösztönzi a Bizottságot, hogy fontolja meg az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért azon projektjei számára nyújtott pénzügyi támogatások korlátozását, amelyek eltérnek ettől a központi elvtől;

62. hangsúlyozza, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért rendeltetése a destabilizáció, a kényszerű lakóhelyelhagyás és az illegális migráció kiváltó okainak kezelése a rezíliencia, a gazdasági lehetőségek, az esélyegyenlőség, a lakosság biztonsága és a humán és társadalmi fejlődés előmozdítása révén; megjegyzi, hogy az irreguláris migráció kiváltó okainak koncepciója és jellemzői igen sokfélék, és alapos kiigazításra és elemzésre szorulnak annak érdekében, hogy jobban meg lehessen tervezni a projektbeavatkozások logikáját és hozzáadott értékét, valamint jobban be lehessen mutatni az elért eredményeket;

63. megjegyzi, hogy a Számvevőszék arra a következtetésre jutott, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért rugalmas eszköz az olyan területeken történő segítségnyújtásra, mint az élelmezés, az oktatás, az egészségügy, a biztonság és a fenntartható fejlődés, de figyelembe véve az előtte álló példátlan kihívásokat, kialakításának célzottabbnak kellett volna lennie a célkitűzések tekintetében, amelyeket túl tágnak ítéltek ahhoz, hogy az afrikai régiókban hatékonyan irányítsák a fellépéseket és mérjék a hatásokat;

64. megállapítja, hogy az Európai Számvevőszék ([1]) és a tizenegyedik EFA félidős értékelése szerzőinek az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért végrehajtásának értékelésével kapcsolatos aggályai nagyrészt továbbra is megoldatlanok; ismételten aggodalmának ad hangot az alábbiakkal kapcsolatban:

— az Észak-Afrikára és Afrika szarvára vonatkozó keretekkel kapcsolatos projektjavaslatok kiválasztására vonatkozó dokumentált kritériumok hiánya,

— az egyedi kockázatértékelési keret hiánya,

— súlyos hibák az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért projektjei teljesítményének mérését illetően,

— az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért projektjeinek eredményessége és fenntarthatósága, valamint az Unió azon képessége, hogy szorosan figyelemmel kísérje a végrehajtásukat;

— a bevált gyakorlatok és a sikeres segélyprogramok terjesztésére és médiavisszhangjára vonatkozó konstruktív stratégia hiánya;

úgy véli, hogy ezen megállapítások tükrében az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért hozzáadott értéke erősen megkérdőjelezhető;

65. emlékeztet arra, hogy a szükséghelyzeti alap forrásainak többsége az EFA-ból származik, ami elkerülhetetlenül azt jelenti, hogy a fejlesztési támogatást nem az uniós partnerországok fejlesztési terveinek szolgálatába állítják, hanem az az Unió migrációs politikájának rövid távú célkitűzéseit szolgálja, ami ellentétes a Lisszaboni Szerződéssel és a segélyhatékonyságáról szóló Párizsi Nyilatkozattal; rámutat arra, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért inkább a vegyes migrációs áramlások megfékezését célzó gyors, stabil projektekre összpontosító eszköz volt ahelyett, hogy a migráció hosszú távú mozgatórugóit a fejlesztési támogatás elveivel összhangban kezelte volna;

([1]) 32/2018. sz. különjelentés: „Az Európai Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért kellően rugalmas, de nem elég célirányos eszköz”.

66. rámutat arra, hogy az EFA-ból, az uniós költségvetésből és más donoroktól érkező források vagyonkezelői alapokba való összevonása nem eredményezheti azt, hogy a fejlesztési és együttműködési politika részére elkülönített pénzösszeg ne érje el a szokásos kedvezményezettjeit vagy ne szolgálja e politikák eredeti céljait; e tekintetben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy míg az Unió szükséghelyzeti alaphoz történő hozzájárulására főként a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) forrásainak felhasználásával kerül majd sor, a szükséghelyzeti alap nem kizárólag fejlesztésre irányuló célok elérésére törekszik; rámutat arra, hogy 2018-ban a migrációkezelés tematikus kerete kapta a források legnagyobb részét, amely a 2016. évi 17,3 %-ról 2018-ban az uniós szükséghelyzeti alap forrásainak 30,8 %-ára nőtt;

67. megjegyzi, hogy nemcsak a migrációkezelés aránya növekedett az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért valamennyi jóváhagyott projektjében, hanem az alapok is egyre nagyobb hangsúlyt helyeztek az észak-afrikai országokra azzal, hogy a migrációkezelésre szánt források teljes összege a 2016. évi 23 %-ról 2018-ban 52 %-ra nőtt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy míg az EU célja az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért prioritásának tekinthető „veszélyeztetett és marginalizált népesség" támogatása, 2017-ben a migrációkezelési keretből származó finanszírozás 55 %-át olyan projektekre fordították, amelyek célja „az irreguláris migráció korlátozása és visszaszorítása a migráció megfékezése és ellenőrzése révén"; figyelmeztet arra, hogy a fejlesztési támogatásnak a migráció és a biztonság kezelésére való felhasználása nemcsak aláássa az EU fejlesztési prioritásait, hanem további szegénységet és instabilitást eredményezhet, ami arra kényszeríti az embereket, hogy elhagyják közösségeiket; ezzel összefüggésben ösztönzi a Bizottságot, hogy fontolja meg a pénzügyi támogatások korlátozását és/vagy megszüntetését az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért azon projektjei esetében, amelyek nem tartják tiszteletben a hosszú távú uniós fejlesztési politikákat;

68. emlékeztet arra, hogy a regionális és helyi hatóságok, a civil társadalmi szervezetek és a nem kormányzati szervezetek, valamint a magánszektor a hatékony fejlesztési politika partnerei, és hogy a nemzeti hatóságokkal és a helyi közösségekkel folytatott folyamatos párbeszéd elengedhetetlen a közös stratégiák és prioritások meghatározásához; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az EFA és az uniós költségvetés ne finanszírozza a szükséghelyzeti alapon keresztül az emberi jogok súlyos megsértésében részt vevő kormányzati és helyi erők (milíciák) által végrehajtott projekteket, különösen Líbiában és Szudánban;

69. emlékeztet arra, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért fejlesztési költségvetési sorokból származó forrásait nem szabad a migránsok jogait veszélyeztető biztonsági intézkedésekre fordítani; felszólítja a Bizottságot, hogy vezessen be kézzelfogható garanciákat arra vonatkozóan, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért projektjeit a végrehajtó hatóságok ne használják fel a migránsok alapvető emberi jogainak megsértésére, és hogy a szükséghelyzeti alap projektjei hosszú távon ne járuljanak hozzá az országok és alrégiók destabilizációjához, ahogy azt Észak-Nigerben egyre inkább szóvá teszik a nem kormányzati szervezetek és a helyi lakosok is; hangsúlyozza, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért projektjeibe a programozás alapvető részeként be kell építeni az emberi jogokat, és a projekteknek hozzá kell járulniuk az emberi jogoknak az érintett országokban történő érvényesítéséhez;

70. felszólítja a Bizottságot, hogy a végrehajtó partnerekkel (ENSZ-ügynökségekkel, tagállami fejlesztési ügynökségekkel) kötött hozzájárulási megállapodásokba foglaljon bele egyértelmű és átlátható emberi jogi záradékokat annak elkerülése érdekében, hogy az Unió közvetetten emberi jogokat sértő projekteket finanszírozzon; e tekintetben rámutat az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért által finanszírozott és az ENSZ Projekttámogatási Hivatala által irányított „Eritrea és Etiópia újbóli összekapcsolása a főbb eritreai közutak rehabilitációja révén" elnevezésű projektre, amely a katonai szolgálaton keresztül kényszermunkát alkalmazó eritreai nemzeti építőipari vállalatokat finanszíroz;

71. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nemzetközi és uniós jogi keretekkel összhangban ne alkalmazzanak kényszermunkát és rabszolgaságot az uniós társfinanszírozású projektek munkahelyein; javasolja, hogy az uniós társfinanszírozású projektek számára a Bizottság vezessen be átlátható és szigorú megfigyelési rendszert, amelynek magában kell foglalnia egy névtelen panasztételi eljárást és nyomon követést;

72. aggasztónak tartja, hogy a Számvevőszék olyan eseteket tárt fel, amikor a projektek más uniós eszközök által is megcélzott, hasonló igényekre irányultak, így fennáll az a kockázat, hogy ez a finanszírozás megkettőzi az uniós támogatás más formáit; felszólítja a Bizottságot, hogy kiemelt figyelmet fordítson fellépéseinek következetességére és a regionális fejlesztési programokkal való összhangjára, és hogy maximalizálja a globális segélyek hatását és hatékonyságát annak érdekében, hogy a fő hangsúly a fejlesztésen legyen, ne pedig a migránsok kárára történő határellenőrzésen és biztonsági intézkedéseken;

73. tudomásul veszi, hogy a Bizottság elismeri, hogy a közös nyomonkövetési rendszert tovább kell javítani; üdvözli, hogy 2018 második negyedévében 41 közös kimeneti mutatót fogadtak el, és technikai segítségnyújtást vezettek be; megállapítja, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért három operatív kerete arra törekszik, hogy projektszinten jobban meghatározza a konkrét célkitűzéseket és kiindulási pontokat;

74. úgy véli, hogy kellő gondossággal kell biztosítani a Bizottság, a Parlament és a tagállamok közötti jobb kommunikációt az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért megvalósításáról, valamint a műveleteikkel és teljesítményükkel kapcsolatos megfelelő nyilvános jelentéstételt, felügyeletet és ellenőrzést; felkéri a Számvevőszéket, hogy vegye fontolóra az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért végrehajtása által az Unió fejlesztési politikájára gyakorolt hatás ellenőrzését mind a költségvetés, mind az eredmények szempontjából; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy vonja le az ellenőrzés tanulságait és gondoskodjon arról, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért nem megfelelően végrehajtott projektjeinek finanszírozása megszűnjön vagy nagy mértékben korlátozódjon;

Az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezet

75. aggodalommal állapítja meg, hogy az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezet (a továbbiakban: APSA) jelentős mértékben külső pénzügyi forrásoktól függ, mivel a tagállamok kis mértékben járulnak hozzá a békealaphoz, és az APSA korlátozottan vonz további finanszírozást alternatív finanszírozási forrásokból;

76. tudomásul veszi, hogy az EKSZ és a Bizottság rendkívül összetett helyzettel áll szemben Afrikában, melyeket számos politikai és operatív kihívás és korlátozás jellemez sok területen, főként a főbb érdekelt felek közötti együttműködés, az intézmények finanszírozása és hiányosságai, valamint a konfliktusokba való beavatkozással, azok megelőzésével és kezelésével kapcsolatos politikai szándék tekintetében;

77. sajnálatának ad hangot, amiért az afrikai felelősségvállalás és a pénzügyi fenntarthatóság hiánya, valamint a donoroktól és a nemzetközi partnerektől való nagymértékű függőség operatív hiányosságokhoz vezet; felkéri a Bizottságot, hogy ösztönözze az Afrikai Unió APSA iránti felelősségvállalását, hogy nagyobb pénzügyi függetlenséggel rendelkezzen, és az uniós támogatást a működési költségek támogatása helyett inkább kapacitásépítési intézkedések támogatására összpontosítsa;

78. sajnálatának ad hangot, amiért az APSA-nak nyújtott uniós támogatás gyenge hatást fejtett ki és felhasználását újra kellett gondolni, továbbá hogy az uniós támogatás elsősorban az APSA alapvető működési költségeihez való hozzájárulásra összpontosított, valamint hogy az APSA évek óta nagymértékben függ a donorok támogatásától;

79. komolyan aggódik a monitoringrendszerek hiányosságai miatt azon képességek tekintetében, hogy megfelelő adatokat szolgáltassanak a tevékenységek eredményeiről; kéri a Bizottságot, hogy növelje az értékelési rendszer azon képességét, hogy a tevékenységek és a teljesítmény tekintetében egyértelműen kimutassa, hogy az uniós hozzájárulások a békére és a biztonságra gyakorolt leginkább kézzelfogható és pozitív hatásokhoz kapcsolhatók; felkéri a Bizottság szervezeti egységeit, hogy indítsanak eredményorientált monitoringmissziót, és a lehető leghamarabb tegyenek jelentést a Parlamentnek;

80. a fenti aggályok alapján azt ajánlja, hogy a Bizottság vegye fontolóra az APSA-nak nyújtott összes pénzügyi támogatás törlését;

A külső beruházási terv és az EFFA

81. emlékeztet a pénzügyi célkitűzésre, amely szerint 44 milliárd EUR-t kell mozgósítani beruházásokra; megjegyzi, hogy az EU az EFFA (a külső beruházási terv 1. pillére) keretében a források kombinálására irányuló 94 projektre 2,2 milliárd EUR-t, az EFFA-garanciákra pedig 1,54 milliárd EUR-t különített el 28 beruházási program számára;

82. ösztönzi a DG DEVCO-t, hogy növelje a külső beruházási terv által kínált tőkeáttételi lehetőségekkel kapcsolatos tudatosságot azáltal, hogy a fejlesztési partnerségekbe bevonzza a magánszektor beruházásait; ugyanakkor emlékeztet arra, hogy külön figyelmet kell fordítani nem csak a külső beruházási terv addicionalitására, hanem az irányítása során alkalmazott kritériumokra is annak elkerülése érdekében, hogy a fejlesztési finanszírozást a magánbefektetők, illetve a saját érdekek vagy a nyereségszerzés irányába térítsék el;

83. megállapítja, hogy az Unió a források kombinálására irányuló 21 projekt révén 547 millió EUR-t különített el szubszaharai Afrikában, amely várhatóan 4 milliárd EUR-t fog felszabadítani a közlekedés, az energia, a magánszektor és a mezőgazdaság számára; támogatását fejezi ki a vegyes finanszírozás helyi dimenziójának előmozdítása tekintetében;

84. rámutat, hogy az Unió regionális együttműködése jelentette a fő pénzügyi hozzájárulást a biológiai sokféleséggel és az erdészetierőforrás-gazdálkodással kapcsolatos projektekhez, és kulcsszerepet játszott a közép- és nyugat-afrikai régió 16 védett területének megőrzésében;

85. felszólítja a Bizottságot, hogy összpontosítson jobban a sikeresen végrehajtott projektek terjesztésére, és hívja fel a közvélemény figyelmét a globális fenntartható fejlődésbe eszközölt uniós beruházásokra;

Az EBB AKCS-országokra vonatkozó beruházási kerete

86. ösztönzi az EBB-t, hogy támogassa tovább a helyi magánszektor mint a fenntarthatóság és a rezíliencia kulcstényezője fejlődését, támogassa a kedvezményezettek közvetlen érdekét szolgáló alapvető szociális és gazdasági infrastruktúrát, valamint új helyi és regionális partnerek keresését a mikrofinanszírozás speciális területén; kéri az EBB-t, hogy a pénzeszközök felhasználásának jobb indoklásával növelje az addicionalitást;

87. ösztönzi az EBB-t, hogy növelje arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megfelelő intézkedéseket hozzon az EBB eszközeinek hatékonyabb népszerűsítése érdekében azokban az országokban, ahol az EBB beruházásai nagyobb hatást érnek el;

88. üdvözli az AKCS beruházási kereten keresztül a 139 millió EUR összegű mikrofinanszírozási hitelkeretekhez nyújtott uniós hozzájárulást, amely mintegy 26 300 hitelt fog a mikrovállalkozások és magánszemélyek számára biztosítani;

89. úgy véli, hogy alapvető fontosságú az EBB számára, hogy folyamatosan szánjon időt a kellő gondosságra vonatkozó politikára az eredményértékelési eszközökkel együtt annak érdekében, hogy jobban megismerje a pénzügyi közvetítők és a kedvezményezettek profilját, és hogy hatékonyabban tudja értékelni a projektek végső kedvezményezettekre gyakorolt hatásait;

Az Unió és Afrika közötti kapcsolatok jövője

90. tudomásul veszi az Unió Afrikára vonatkozó, soron következő hosszú távú stratégiájáról és partnerségéről jelenleg folyó eszmecserét, egyben úgy véli, hogy ez lehetőséget nyújt a támogatásnyújtási módok hatékonyságának növelésére; úgy véli, hogy túl kell lépni a hagyományos, támogatásközpontú kapcsolaton, egy olyan integráltabb kapcsolat felé, amely nagyobb hangsúlyt helyez a stratégiai szempontokra;

91. felszólítja a Bizottságot, hogy partnereinkkel alakítsa ki a „többért többet” megközelítést, amelynek alapján támogatásaink a demokratikus jogok, a jogállamiság, a nemzetközi egyezmények stb. harmadik országok általi tiszteletben tartása szerint kerülnének kiigazításra;

92. hangsúlyozza, hogy a költségvetés széttöredezettségének elkerülése érdekében az EFA-t be kell építeni az Unió költségvetésébe, amint az szerepelt korábban a Parlament állásfoglalásaiban és a 2021–2027 közötti időszakra szóló új többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatban; rámutat, hogy az EFA beépítése javítani fogja a mentesítésért felelős hatóság azon képességét, hogy ellenőrizze az uniós költségvetés felhasználását az Unión kívül.